g) Schlüsselburi kreisis.

1 (92). Järwasaari, Peterburist 50—70 ja Tosnost 5—20 wersta, Schapki ja Markowa mõisa maadel, 1885 asut., 400 hinge. Suurem sissetulek karjast; põllud on halwad. Warandusline järg keskmine. Oma selts, laulukoor ja näitemängu ringkond. — чр. Тосно.

(Järwasaare alla käiwad kohad: Schapki, Markowa, Kurema, Kurlowka, Tshernogriiwa, Wolkowa, Saarimäe ja Ikolina.)

2 (93). Toksowa. Paarkümmend perekonda. Põllumeesteselts. Kool asumisel. — чр. Тосно.

3 (94). Mischkino, 54 w. Peterburist, разъѣздъ № 3 Põhja raudtee ääres. 44 talu ja 240 hinge, 1885. a. asut. Semstwokool ja põllumeesteselts. — чр. ст. Мга или ст. Назія, Сѣверн. ж. д.

4 (95). Nurme, 7 w. Tosnost põhja poole, Schapki wallas, 75 perek., enamasti Järwamaalt. Kooli- ja palwemaja ja piimaühisus. — чр. Тосно.

5 (96). Stsheglowa — Щеглова, paarkümmend perekonda, umbes 20 w. Peterburist. Siia käib 2 kohta: Tshernoretsk ja Kamenka. Karjakaswatuse tõttu elawad asunikud jõukalt. Talud kodumaa wiisi järele ehitatud. Kool puudub. — чр. Тосно.

Peterburi kubermangu Eesti asundustes on wiimasel ajal tublisti edu märgata, iseäranis seltside ja ühisuste asutamise poolest. Seal on juba tosina wõrra Eesti põllumeesteseltsisid, umbes pool tosinat laenu- ja hoiu-ühisusi ning peale tosina hariduseseltsisid olemas. Pole ju ka selles midagi imestamisewäärilist: terwe suur Peterburi kubermang on otsast otsani Eesti asunikka täis, nõnda et meil siin mitte üksikutest asundustest rääkida ei tule, waid ühest suurest Peterburi kubermangu Eesti asundusest. Et selles suures asunikkude peres nende huwide kohased seltsid ja ühisused elule tärkawad, on kõigiti loomulik nähtus ja aeg on selleks ka ammugi juba.

Kaugelt suurem hulk Peterburi kubermangu ja ülepea Euroopa-Wenemaa Eesti asunikka on maa pärisomanikud ja ainult wäike osa rentnikud ja ilma maata. 30 aasta eest oli suurem osa Pet. kubermangu ainult wenelaste ja soomlaste päralt. Seal, kus enne Wene kütt suures laanes karu taga ajas, on nüüd ilusad ja haljendawad Eesti aasad ja põllud.

Eesti asundused ja asupaigad Wenemaal, 1918, lk. 24